

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Olomouc

Inspekční zpráva

Základní škola Pňovice, okres Olomouc

783 12 Pňovice 192

Identifikátor školy: 600 140 725

Termín konání komplexní inspekce: 5. - 8. březen 2001

Čj.	132 129/01-11053
Signatura	km2cu104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní školu se sedmi třídami 1. - 9. ročníku navštěvuje 138 žáků. Kapacita školy je využita ze 48 %. Do ZŠ Pňovice, která je spádovou školou pro neúplné základní školy Střeň a Žerotín, dojíždějí žáci z osmi okolních obcí (56 % žáků školy). V hlavní budově s ředitelstvím jsou umístěny všechny učebny včetně tří odborných učeben a tělocvičny. Z důvodu nedostatku kabinetů jsou k uložení sbírek většinou využívány náhradní prostory. Ke zlepšení materiálních podmínek školy došlo vybudováním učebny výpočetní techniky a nákladnou rekonstrukcí sociálních zařízení. Příznivého vzhledu prostor školy bylo dosaženo jejich účelnou a estetickou úpravou. Ve druhé školní budově jsou umístěny školní družina, jídelna a dílny. K výuce tělesné výchovy mohou žáci také využívat menší školní hřiště a prostorné hřiště TJ Sokol Pňovice.

Škola hospodaří jako příspěvková organizace, právní subjektivita jí byla přiznána k 1. 1. 1995.

Výchovu a vzdělávání zajišťuje 11 pedagogických pracovníků.

Výuka 1. - 4. ročníku probíhá podle vzdělávacího programu Obecná škola čj. 12 035/97-20, v 5. - 9. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2. Z cizích jazyků je vyučován anglický a německý jazyk.

Součástí školy je školní družina a školní jídelna.

Rozdělení a počet žáků ve třídách

třída	ročník	počet žáků v ročníku	celkem žáků
I.	1.	12	21
	4.	9	
II.	2.	17	24
	3.	7	
V.	5.	22	22
VI.	6.	17	17
VII.	7.	15	15
VIII.	8.	18	18
IX.	9.	21	21
celkem	1. - 9.	-	138

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Kvalita vzdělávání byla posuzována ve vyučovacích předmětech český jazyk a literatura, matematika, prvouka a přírodověda na 1. stupni a ve vyučovacích předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, dějepis, fyzika, matematika, přírodopis, zeměpis, praktické činnosti a rodinná výchova na 2. stupni. Hospitace proběhly ve všech ročnících a u všech učitelů. V průběhu inspekce byla sledována i činnost školní družiny a byla posouzena úroveň péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Společná zjištění týkající se personálních, materiálních a psychohygienických podmínek výuky, interakce a komunikace na 1. stupni

Sledované předměty vyučují učitelky s předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilostí s výjimkou 5. ročníku, ve kterém vyučují učitelky s odbornou způsobilostí pro 2. stupeň základní školy. Na kvalitu výuky měla tato skutečnost spíše pozitivní vliv.

Prostorové podmínky pro výuku jsou odpovídající. Po stránce materiální jsou učebny vybaveny průměrně, žákovský nábytek je většinou starý, opravovaný. Prostředí školy, jehož výzdobu převážně tvoří výtvarné práce žáků, je podnětné a podporuje rozvoj jejich estetického citění.

Optimální prostorové podmínky všech učeben umožňují zařazovat do výuky nejrůznější relaxační a oddechové chvíle. Ve většině z nich jsou zřízeny odpočinkové koutky. Učebny jsou funkčně zařízené starším i novějším nábytkem, který respektuje rozdílnosti ve věku žáků. Učebnicový fond je průběžně doplňován. Učitelky převážně používají ucelené řady učebnic téhož nakladatelství s cílem zajistit kontinuitu výuky. Obsah učebnic především českého jazyka však plně nekoresponduje se zvolenými vzdělávacími programy. Škola je vybavena moderní audiovizuální technikou, staršími nástěnnými obrazy i novějšími učebními pomůckami. Učitelky funkčně využívaly i vlastnoručně vyrobený obrazový materiál a pracovní listy. Mnoho pomůcek je umístěno přímo v učebnách. Nevýhodou je absence samostatného kabinetu 1. stupně. Školní knihovna obsahuje dostatečné množství titulů odborné literatury i literatury pro děti a mládež. Soubory pro mimočítankovou četbu a knihy encyklopedického charakteru jsou žákům volně k dispozici. Kladně je hodnocena pečlivá příprava tabulí, která zvyšovala efektivitu vyučovacího procesu.

Sledované vyučovací předměty jsou do rozvrhu hodin vhodně zařazeny. Psychohygienické potřeby žáků byly většinou respektovány po stránce pracovního tempa a organizace výuky. Relaxační cvičení působící proti únavě žáků byla průběžně zařazována především v nejnižších ročnících. Žáci měli možnost pracovat individuálním tempem. Výuka ve spojených ročnících se vyznačovala střídáním přímého vedení a samostatné práce žáků. Frekvence tohoto střídání někdy neodpovídala zásadám psychohygieny, charakteru učiva i výrazně rozdílnému věkovému složení třídy. Učitelky věnovaly pozornost správnému sezení žáků při čtení a psaní a používání vhodných psacích potřeb. Rozsahem přiměřené domácí úkoly nebyly diferencovány. Žáci evidovaní pedagogicko-psychologickou poradnou byli ve výuce zohledňováni.

Při zařazované skupinové práci byla interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky i mezi žáky navzájem neformální a bezproblémová. Atmosféře důvěry přispívala skutečnost, že učitelky všechny žáky oslovovaly křestními jmény. Výchova k umění mluvit a naslouchat bezprostředně navazovala na hodiny slohu a literární výchovy, ve kterých učitelky rozvíjely komunikativní schopnosti, dovednosti a návyky žáků. Možnost vyjádření vlastního názoru při respektování odlišného postoje však neměli žáci v těch hodinách, ve kterých převládaly jednoslovné odpovědi spojené s mechanickým doplňováním chybějících jevů a výsledků.

Český jazyk a literatura

Týdenní hodinová dotace předmětu odpovídá schváleným učebními plány. Rozčlenění učební látky podle vzdělávacího programu Obecná škola – (druhá varianta) je v souladu s učebními osnovami pouze v 1. a 2. ročníku. Ve 3. a 4. ročníku ČŠI zjistila nesoulad mezi požadavky osnov a předloženým rozvržením učiva, které nezahrnuje některé pasáže mluvnického a pravopisného učiva. Kontrolou pedagogické dokumentace školního roku 1999/2000 bylo zjištěno, že nebylo naplánováno a probíráno učivo: skladební dvojice, vyjádřený podmět, slovesný přísudek, slovní přízvuk (3. ročník), vlastní jména, slova přejatá, některé druhy spojek, pravopis přídavných jmen (4. ročník). V těchto ročnících tak nebyly splněny učební

osnovy. Rozvržení mluvnického učiva 5. ročníku důsledně nerespektuje úpravy a doplňky vzdělávacího programu Základní škola platné k 1. 9. 1998, neboť bylo nesprávně probíráno učivo druhý a skloňování číslovek.

Rozvržení čtení a slohu mělo v některých ročnících schematický charakter, nezahrnovalo učivo psaní; výukové cíle této organické součásti předmětu nebyly ve 4. a 5. ročníku zapisovány do třídních knih.

Sledované hodiny měly jasně stanovený cíl a obsah, svou strukturou, organizací, metodami a formami práce odpovídaly věku žáků a probíranému učivu.

Výuka byla vhodně zaměřena na upevňování znalostí mluvnického učiva, výklad nových pojmů a na rozvoj čtenářských a komunikativních dovedností. Učivo bylo procvičováno především ústní formou, ve vyšších ročnících také čtením a následným rozbořením s vysvětlením, ojediněle bylo použito metody srovnávacího opakování.

Efektivně byly využity mezipředmětové vztahy se zaměřením na výchovu ke zdraví, účinné bylo skloubení mluvnického učiva se slohovou a literárně-výchovnou složkou předmětu. Pozitivně je hodnoceno procvičování mluvnické látky s použitím prvků projektového vyučování, týmové vyhledávání informací z různých zdrojů, zařazování dramatických her a improvizací zaměřených na osobnostní rozvoj. Manipulační schopnosti žáků byly rozvíjeny prací s dvojrozměrnými názornými pomůckami. V závěru většiny hodin učitelky poskytovaly žákům čas na utřídění a upevnění nových poznatků.

Negativem byly dílčí metodické chyby při výuce čtení a psaní, nedostatečné vysvětlení zadané samostatné práce, klasifikace známkou mínus a tolerování nespisovného vyjadřování žáků.

Zhlédnuté hodiny byly motivovány úvodním zařazením písní, říkanek a hádanek, dramatizací pohádky. Základem průběžné motivace k práci bylo vřazování herních a soutěživých prvků. Výchovně a emotivně působila interpretace vybraného textu spojená s následnou besedou nad literárním dílem, emocionálního účinku bylo dosaženo poslechem ukázky operního díla.

Vědomosti a dovednosti žáků byly hodnoceny především známkami. Kladné oceňování snahy splnit zadaný úkol přispívalo k posilování aktivity a sebevědomí žáků. Prověřování znalostí ve vyšších ročnících bylo prováděno převážně písemnou formou.

Úroveň většiny navštívených hodin českého jazyka byla vynikající nebo s výraznou převahou pozitiv. Vzhledem k nedostatkům v plánování učiva je kvalita výuky českého jazyka hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Matematika

Týdenní výuková dotace předmětu je v souladu se schválenými učebními plány, členění učiva do jednotlivých ročníků odpovídá osnovám zvolených vzdělávacích programů.

Učivo bylo rozvrženo do časových tematických plánů podle používaných učebnic.

V důsledku toho nebylo vždy rozlišeno základní a rozšiřující učivo.

Výuka byla zaměřena na opakování aritmetického učiva, řešení slovních úloh a praktickou aplikaci geometrických znalostí.

Učitelky výborně zvládaly náročnou organizaci práce v podmínkách tříd se dvěma spojenými ročníky. Učební úlohy diferencovaly z hlediska jejich obtížnosti i podle schopností žáků, skupinovou práci individuálně i společně se žáky vyhodnocovaly. Základní matematické dovednosti byly upevňovány ústní i písemnou formou.

Pozitivní je užití moderních metod prodlouženého výkladu, konkretizace a abstrakce i skupinového opakování aritmetického učiva v kruhu. Ke kladům zhlédnutých hodin patřilo použití prvků činnostního učení, třídění jevů na základě předem známých kritérií a tvorba

vlastních příkladů na daný výsledek. Ve většině hodin byl dobře zvládnut algoritmus řešení slovních úloh.

Negativem bylo nejednotné používání matematické terminologie a symboliky, zadávání samostatné práce bez promýšlení sledovaných cílů a neefektivně využitý čas při práci u tabule.

Vztah žáků k probíranému učivu byl kladně ovlivněn zařazováním matematických her a rozcviček, vhodnou aktualizací učiva i užitím prvků tvořivé dramatiky. Motivující a aktivizující účinek mělo vyvození nového učiva pomocí prvků projektového vyučování.

Hodnocení žákovských výkonů bylo prováděno především známkami. Učitelé často chválili a oceňovali snahu žáků. Zkoušení mělo návaznost na probírané učivo, množství známek bylo přiměřené.

Kvalita výuky matematiky má velmi dobrou úroveň.

Prvouka a přírodověda

Učivo obou předmětů je do jednotlivých ročníků rozčleněno vhodně. Tematicke výchovy ke zdraví je v přírodovědě 5. ročníku věnována náležitá pozornost. Učitelky byly na vyučovací hodiny po stránce didaktické i materiální dobře připraveny.

Výuka byla řízena účelně, k efektivitě práce ve třídách se spojenými ročníky přispěla promyšlená příprava pomůcek a pracovních textů i zařazování hrových forem práce. Žáci měli možnost používat při řešení zadaných úkolů vlastní postupy. Kladně je hodnoceno výchovné využití učiva o ochraně přírody. Žáci byli použitými metodami a formami práce výrazně motivováni, spontánně se zapojovali do výuky, s učitelkami ochotně spolupracovali. Vyučovací čas byl účelně využit. V závěrečných částech hodin nechybělo vyhodnocení výsledků skupinové i samostatné práce ani řádné procvičování nového učiva. Učitelky hodnotily výkony žáků slovně, motivovaly je častými pochvalami. Záznamy v žákovských sešitech jsou stručné a věcné, jejich grafická úprava je průměrná. V některých sešitech se vyskytovalo větší množství pravopisných chyb, z nichž pouze některé byly opraveny. Negativně jsou hodnoceny ojedinělé odborné nepřesnosti při výkladu učiva a didaktické nedostatky při kladení otázek žákům.

Ve výuce předmětů prvouka a přírodověda převažují pozitiva, její úroveň je velmi dobrá.

Společná zjištění týkající se plánování, personálních a psychohygienických podmínek výuky na 2. stupni

Učební plány pro jednotlivé ročníky a týdenní hodinové dotace kontrolovaných předmětů byly stanoveny podle schválených učebních dokumentů zvoleného vzdělávacího programu. Učební osnovy jsou plněny ve všech předmětech. Zařazení učiva do jednotlivých ročníků je provedeno se zřetelem k návaznosti na předcházející učivo, respektovány jsou věkové odlišnosti žáků i jejich rozumová úroveň.

Výuka je personálně zabezpečena učitelí se stanovenou odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný typ školy.

Z psychohygienického hlediska se pozitivně uplatňovala různorodost činností a adekvátnost používaných vyučovacích metod. Vhodně byla střídána frontální i skupinová práce. Nezařazování přestávek v průběhu dvouhodinových celků praktických činností je z hlediska naplňování psychohygienických podmínek výuky nevhodné.

Český jazyk

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně s televizním okruhem, v počítačové učebně, školní žákovské knihovně a v kmenové třídě, a to podle aktuálně probíraného tématu. Škola vlastní

výukové softwarové programy, výchovné audiovizuální programy, odborné i populárně naučné publikace, v omezené míře jazykové příručky a slovníky. Knižní fond je průběžně doplňován především o odborné tituly. Ve výuce učitelé využívali i vlastní materiály, připravovali si různé pracovní texty a názorné pomůcky, kterých má škola omezené množství. V jazykovém vyučování i literární výchově žáci pracují s učebnicemi a dalším studijním materiálem.

Organizace výuky vycházela ze specifických cílů předmětu. Ve vyučovacích hodinách byla využita metoda výkladu, řízený rozhovor, frontální i skupinový způsob práce. Kvalita vyučování byla příznivě ovlivněna využitím výukových a výchovných programů, zařazením práce s odbornou literaturou a jazykovými příručkami. V literární výchově žáci pracovali s textem a seznamovali se s nejdůležitějšími žánry a směry. Ve vyšších ročnících chyběl větší důraz na interpretaci literárního textu, jeho rozbor, hodnocení a na rozvoj komunikativních schopností žáků. Ve všech vyučovacích hodinách českého jazyka a literatury učitelé kladli malý důraz na propojení učiva mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy.

Motivačně působila aktualizace učiva a využití mezipředmětových vztahů. Vědomosti a dovednosti žáků učitelé prověřují ústní i písemnou formou. Podle individuálních možností žáků dbají na opakování a zdokonalování jejich vyjadřovacích schopností i písemného projevu.

Interakce a komunikace probíhala především mezi učitelem a žákem, ojediněle se vyskytla i mezi žáky navzájem.

Kvalita výuky předmětu je spíše nadprůměrná.

Anglický jazyk a německý jazyk

Od čtvrtého ročníku škola nabízí z důvodu snižujícího se počtu žáků pouze anglický jazyk. V osmém a devátém ročníku dobíhá výuka německého jazyka, skupiny žáků jsou méně početné než v anglickém jazyce. Předmět je v osmém ročníku posílen o konverzaci v cizím jazyce.

Výuka cizích jazyků probíhá v odborných učebnách, které jsou vhodně vybaveny didaktickou technikou, názornými pomůckami a slovníky. Pomůcky ve velké míře vyrábějí učitelky, obsahově se vztahují k probíraným tématům i předmětu. Žáci pracují s jednotnou řadou vhodně zvolených učebnic.

Vyučovací hodiny byly v souladu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi žáků důsledně vedeny v příslušném cizím jazyce. Organizace výuky vychází z pojetí předmětu i jeho specifických cílů. Metody a formy práce používané v první etapě výuky anglického jazyka (4. a 5. ročník) byly založeny na pozorování, poslechu, tvořivých činnostech a hře. Jazykové vyučování učitelka propojovala s výtvarnou činností, rozvíjela představivost dětí a oceňovala jejich aktivitu. Vhodně převládá důraz učitelky na utváření dovednosti porozumět jednoduchému vyslechnutému sdělení nad písemným a ústním vyjadřováním. Na druhém stupni byly v obou jazycích používané metody a formy práce doplňovány o činnosti, které žáky vedly k systematickému osvojování gramatického a lexikálního učiva a k rozvoji komunikativních dovedností. Ve výuce žáci pracovali se zvukovými i tištěnými materiály, seznamovali se s reáliemi dané jazykové oblasti. Učitelky zohledňovaly individuální schopnosti žáků. Organizace výuky vytvářela prostor pro individuální a skupinové aktivity.

Motivačně působil pozitivní vztah učitelky k žákům, aktualizace učiva a využívání mezipředmětových vztahů. Při opakování učiva a prověřování vědomostí byl kladen důraz nejen na pamětní zvládnutí učiva, ale i na jeho aplikaci v praktickém životě. Učitelky respektovaly zásadu přiměřenosti a oceňovaly pozitivní projevy a výkony žáků. Zvolené metody a formy práce umožňovaly interakci a komunikaci mezi učitelkami a žáky.

Ve výuce cizích jazyků výrazně převažují pozitiva.

Dějepis

Předmět je vyučován v kmenové učebně, její prostředí je esteticky a tematicky podnětné. Žáci mají k dispozici jednotnou řadu učebnic, jsou vedeni k práci s historickými mapami a s různou populárně naučnou i odbornou literaturou. Kvalitu výuky příznivě ovlivňovalo využívání názorných pomůcek, které si ve větší míře učitelé zabezpečují z vlastních zdrojů.

Struktura vyučovacích hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Učitelé se zaměřili na učivo určené k trvalému osvojení a nezatěžovali žáky popisem méně významných historických událostí a společenských jevů, neúměrným množstvím časových údajů, jmen a pojmů. Žáci byli orientováni na podstatné učivo, učitelé je s historií seznamovali způsobem, který odpovídal jejich poznávacím schopnostem. Těmto cílům odpovídaly formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejčastějším patřil výklad a dialogické metody, ojediněle se vyskytlo zadání skupinové práce s využitím vědomostí žáků k systematizaci učiva.

Učitelé ve větší míře využívali různé vstupní motivační metody, učivo aktualizovali a využívali i vědomosti žáků získané v jiných předmětech. Vhodně aplikovali svoje zkušenosti získané četbou historické beletrie, sledováním televizních pořadů a z návštěv kulturních památek v různých částech republiky i světa. Při prověřování vědomostí zjišťovali, jak žáci umí charakterizovat nejdůležitější historické události a zařazovat je do chronologické následnosti. V menší míře byl kladen důraz na rozvoj komunikativních dovedností žáků a utváření jejich vlastního názoru na dějinné události.

Interakce a komunikace byla vedena především mezi učitelem a žáky, ojediněle se žáci aktivně podíleli na stavbě hodiny na základě vzájemné spolupráce.

Kvalita výuky předmětu je velmi dobrá.

Fyzika

Rozvržení učiva do jednotlivých ročníků koresponduje s učebními osnovami, jeho rozsah je adekvátní stanoveným hodinovým dotacím. Částečná duplicita učiva byla zjištěna v 8. a 9. ročníku. Laboratorní práce jsou zařazovány v návaznosti na probírané učivo.

Výuka probíhala v stupňovitě uspořádané odborné učebně s rozvody plynu, rozvody elektrické energie a vody se dokončují. K dispozici je i audiovizuální technika, v průběhu vyučování byla účelně využita. Učebna je vybavena opotřebovaným a místy poškozeným nábytkem. Dostatek starších učebních pomůcek umožňuje realizovat výukové cíle. V posledních letech byly nové pomůcky z finančních důvodů pořizovány v menší míře. Pozitivem je, že žáci v průběhu 6. – 9. ročníku pracují s ucelenou řadou učebnic.

Organizace vyučování odpovídala věku a schopnostem žáků i stanoveným výukovým cílům. Zvolené metodické postupy byly založeny na názornosti, předvádění pokusů a praktickém měření. Ověřování teoretických poznatků a praktické aplikace spojené s navozováním problémových situací vedly žáky k aktivnímu osvojování učiva. V rámci řízeného rozhovoru měli dostatek prostoru k seberealizaci a rozvíjení myšlenkových pochodů. Převážně pozitivně byly hodnoceny jejich alternativní postupy řešení. Vhodně se střídala společná a skupinová práce, nechyběla práce s učebnicí a názornými obrázky. Vyvozování nového učiva probíhalo většinou za aktivní spoluúčasti žáků. Zápisy v sešitech byly přiměřené obsahem i rozsahem.

Žáci byli dostatečně motivováni používáním vhodných metod práce, možností uplatnit své zkušenosti, aktualizací učiva s výchovným aspektem. Průběžné ověřování vědomostí žáků probíhalo systematicky v návaznosti na probírané učivo. Vyučující kladla důraz na rozvoj logického myšlení a využití vědomostí v praxi. Dostatečná pozornost byla věnována

i praktickým činnostem. Při řešení úkolů poskytovala učitelka žákům radu a pomoc. Slovní hodnocení jejich výkonů v průběhu i v závěru hodin mělo převážně povzbuzující efekt. Četnost klasifikace v žákovských knížkách byla většinou přiměřená.

Vzájemné vztahy mezi žáky a učitelkou jsou založeny na vzájemné důvěře, respektování a toleranci. Žáci mohli otevřeně prezentovat své názory, měli dostatečný prostor pro diskuzi. Učitelka věnovala náležitou pozornost rozvoji jejich vyjadřovacích schopností. Zařazování skupinové práce mělo pozitivní vliv na úroveň komunikace mezi žáky.

Kvalita výuky fyziky má velmi dobrou úroveň.

Matematika

Tematické celky jsou správně zařazeny do jednotlivých ročníků v souladu s učebními osnovami, zejména v šestém ročníku však není důsledně uplatňováno střídání aritmetických a geometrických celků. Všichni žáci 9. ročníku navštěvují volitelný předmět praktikum z matematiky.

Výuka probíhá v kmenových učebnách a v odborné učebně matematiky. Kmenové učebny jsou vybaveny starším nábytkem. Estetický vzhled zlepšují učitelé prezentací výukového materiálu, pracemi žáků i zájmovými nástěnkami. Odborná učebna matematiky s novým nábytkem a televizním okruhem je prostorná, účelně a esteticky upravená, její prostředí je podnětné. Zvláštní pozornost zaslouží vystavený model krychlového metru. Ostatní starší pomůcky jsou dostačující, nově byly zakoupeny zejména kalkulátory a výukové počítačové programy. Žáci mají k dispozici ucelené řady učebnic, systematicky pracují s pracovními sešity.

Organizace výuky a výběr metod byly většinou adekvátní schopnostem žáků a výukovým cílům. Převládala efektivní metoda rozhovoru (heuristický a kontrolní), doplněna samostatnou nebo skupinovou prací. Učitelky kladly důraz zejména na praktickou matematiku, tj. pochopení vztahů, logických souvislostí a matematických algoritmů při řešení úloh. Názornost výuky zvýšily uplatněním didaktické techniky a dalších školních i vlastních učebních pomůcek. Účelně využívaly plochu tabule i tabulí magnetických. Úkoly pro samostatnou práci zadávaly jednotně bez diferenciací podle schopností, podle potřeby však poskytovaly žákům nebo skupinám pomoc, respektovaly jejich pracovní tempo. Dílčím nedostatkem některých hodin byla nedůsledná zpětná vazba, chybějící prostor pro dotazy a rozvoj vyjadřovacích schopností žáků, výjimečně vyšší pracovní tempo a malá možnost seberealizace slabších žáků.

Učitelky věnovaly dostatečnou pozornost vstupní i průběžné motivaci. Vhodně zařazovaly společné úvodní opakování ústní i písemnou formou i soutěže, které výrazně zvyšovaly aktivitu a zájem žáků. Motivačně působily problémové nebo zajímavé příklady z praxe. Pouze ojediněle nebyla motivace účinná. Učitelky využívaly opakování učiva k plynulému vyvození nové látky. Při hodnocení výkonů skupin nebo jednotlivců převažovalo slovní ocenění. Bylo objektivním vyjádřením úrovně znalostí žáků s přihlédnutím k jejich individuálním dispozicím. V několika hodinách byla efektivně využita metoda práce s chybou. V závěru hodin někdy chybělo celkové hodnocení práce žáků.

Komplexnější ověřování vědomostí je řešeno písemnými prověrkami, po této stránce nejsou žáci přetěžováni. Učitelé matematiky nepoužívají jednotné hodnotící stupnice.

Interakce a komunikace mezi učitelkami a žáky byly adekvátní věku žáků. Ve třídách byla dobrá pracovní atmosféra. Žáci měli většinou dostatek prostoru pro diskuzi a vyjádření vlastního názoru. Verbální i neverbální projev učitelek měl pozitivní dopad na průběh výuky.

Kvalita výuky matematiky má spíše nadprůměrnou úroveň.

Přírodopis

Výuka předmětu probíhá v odborné učebně s možností využití videoprojekce. Její vybavení žákovským i dalším nábytkem je průměrné, se známkami většího opotřebení. Na obdobné úrovni jsou i vystavené přírodniny, modely a další pomůcky. Výuku ztěžuje absence kabinetu přírodopisu - pomůcky jsou uskladněny v učebně a ve skříních na chodbě. Nedostatečné je vybavení předmětu přístroji a pomůckami pro nácvik mikroskopických technik. Výuka ve zvolené variantě Ekologický přírodopis je dobře zabezpečena výběrem vhodné řady učebnic. Běžné pomůcky byly ve vyučovacích hodinách účelně využívány, didaktická technika využita nebyla.

Výuka byla převážně vedena metodami a formami práce, které žáky aktivizovaly a umožňovaly jim zapojovat se do průběhu vyučovacích hodin. Spolu s úvodní motivací bylo působivé i využití úryvků článků z denního tisku, jejichž tematika přímo souvisela s probíraným učivem. Účinná byla prezentace učiva pomocí předem zadaných referátů k jeho jednotlivým úsekům spojená se závěrečným shrnutím. Pozitivně je hodnoceno využívání mezipředmětových vazeb, zejména na zeměpis. Metody a formy výuky vedly k rozvoji komunikativních dovedností žáků, kteří měli možnost volně se vyjadřovat k problematice probíraného učiva. Jejich názory byly respektovány. Učivo bylo prezentováno věcně správně, čas vymezený k výuce byl účelně využit. Učitelka průběžně hodnotila výkony žáků. Efektivita vyučovací hodiny, která byla vedena převážně tradiční metodou výkladu, byla nižší.

V hodině laboratorních prací byli žáci velmi dobře motivováni zdůrazněním lidské povinnosti pomoci postiženému a zachránit mu život. Žáci přistupovali k nácviku poskytnutí první pomoci zodpovědně. Učitelka systematicky korigovala jejich pracovní postupy, dbala na vytvoření správných dovedností.

Žáci zpracovávají z laboratorních prací stručné záznamy. Jejich úroveň je většinou dobrá, vyskytují se v nich občasné nepřesnosti v nákresech i gramatické chyby.

Kvalita výuky přírodopisu je velmi dobrá.

Zeměpis

Předmětu se vyučuje v kmenových, prostorově vyhovujících učebnách. Jejich materiální vybavení je na běžné úrovni, vzhledem k estetické výzdobě však učebny vytvářejí pro výuku poměrně podnětné prostředí. Žáci jsou v dostatečné míře vybaveni učebnicemi a atlasy. Zabezpečení předmětu pomůckami je průměrné, nákup nových je z finančních důvodů velmi omezený.

Při výuce převažovaly metody, které žákům umožňovaly samostatné a aktivní učení. Efektivní byla společná práce učitelky a žáků, při níž byly nové poznatky vyvozovány s využitím atlasů a nástěnné mapy. Účinná byla i samostatná činnost žáků se slepými mapami. Výrazně motivačně působila zábavná forma práce na principu projektového vyučování. Použité metody a formy výuky žákům umožňovaly rozvoj jejich komunikativních dovedností, vedly je k vzájemné kooperaci. Žáci se ochotně zapojovali do výuky, při skupinové práci spolupracovali bez problémů. Správným členěním vyučovacích hodin byl vytvářen prostor pro řádné zopakování nově probraného učiva i pro jeho zápis do sešitů. Záznamy v nich jsou obsahem i rozsahem vyhovující, na průměrné grafické úrovni. Četnost klasifikovaného hodnocení vědomostí je odpovídající, známkování žákovských referátů je prováděno motivujícím způsobem.

Praktickému zeměpisu je věnována pozornost pouze v 6. ročníku. Záznamy s vyhodnocením terénních prací, konaných v rámci praktického zeměpisu, nebyly předloženy.

Ve výuce zeměpisu je kladen důraz na samostatné aktivní učení. Úroveň výuky předmětu je nadprůměrná.

Praktické činnosti

Výběr učiva odpovídá učebním osnovám, činnostní charakter předmětu je respektován. Sezónně je u všech žáků zařazeno pěstitelství, ve výběru učební látky pro dívky převažují praktické činnosti z oblasti provozu a údržby domácnosti a přípravy pokrmů, chlapci se zaměřují na dílenské práce s technickými materiály a elektromontážní práce.

V hodnocení podmínek a průběhu výuky se ČŠI zaměřila na dílenské práce. Vybavení školní dílny je poměrně zastaralé, její inventář vyžaduje doplnění a obměnu některých druhů nástrojů pro ruční opracování materiálů. V základní výbavě chybí např. skládací metr, nůžky na plech, kombinované kleště, žakovské svěrky a ruční vrtačky, značně opotřebované a nepřesné jsou např. dřevěné úhelníky. Strojní zařízení pro přípravu polotovarů a zabezpečení výuky spotřebním materiálem je na dobré úrovni. V dostatečném množství je k dispozici obrazový materiál a různé vzorkovnice, které jsou trvale prezentovány v dílně.

Počty žáků ve skupinách jsou vzhledem k dělení tříd podle pohlaví poměrně nízké a umožňují v dostatečné míře věnovat žákům individuální péči a pozornost. Všichni žáci používali při praktických činnostech pracovní oděv. Přetěžování žáků nebylo zjištěno, prováděné činnosti odpovídaly jejich věku.

Po stránce organizační využíval učitel samostatnou individuální práci žáků se společným námětem, kterou průběžně kontroloval. Ve výuce byly zjištěny dílčí nedostatky, např. nezařazování úvodní praktické instruktáže před zahájením činností nebo nedůslednost ve vedení žáků při orýsování materiálu, která se negativně projevila především v nepřesnosti práce ve srovnání s technickými výkresy, podle nichž žáci pracovali. V rozporu se zásadou názornosti byla absence vzorových výrobků. Při zjištění nedostatků však dokázal vyučující činnost žáků dodatečně usměrňovat. Snažil se je vést ke správnému postoji, upínání materiálu, držení a manipulaci s pracovními nástroji. Dbal na bezpečnost při práci a udržování pořádku na pracovním místě. K pozitivním zjištěním patřily také respektování osobního pracovního tempa žáků a poskytování individuální pomoci. V souvislosti s vytvářením a procvičováním praktických dovedností věnoval vyučující přiměřenou pozornost i teoretickým poznatkům vztahujícím se k prováděným činnostem.

Zájem žáků byl podporován užitečností finálního výrobku. Průběžné hodnocení práce ze strany vyučujícího nemělo vždy charakter pozitivní motivace. V závěru hodiny chybělo zhodnocení do jaké míry žáci zvládli prováděné praktické činnosti. Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že žakovské knížky nejsou využívány k pravidelnému informování rodičů o výsledcích žáků. Vzhledem k tomu, že předmět není zabezpečen učebnicemi a cílem praktických činností je nejen vytváření dovedností, ale i získání určitých vědomostí o vlastnostech materiálu, pracovních postupech apod., považuje ČŠI skutečnost, že nejsou zavedeny žakovské sešity, za méně příznivou.

Kvalita výuky je hodnocena jako průměrná.

Rodinná výchova

Vyučování probíhá v kmenových třídách případně v odborné učebně přírodopisu, kde je zajištěna možnost videoprojekce. Žáci nejsou vybaveni učebnicemi. Ve výuce byly využívány různé kopírované materiály pro samostatnou práci žáků, k dispozici pro některá témata jsou videokazety s odborným zaměřením. Dle potřeby je pracováno také s didaktickými pomůckami pro občanskou výchovu, přírodopis a výukovými programy instalovanými v počítačích.

Pozitivně byla uplatňována různorodost činností a adekvátnost používaných vyučovacích metod. Učitelé střídali frontální a skupinovou formu práce, vytvářeli žákům prostor pro

upevňování pozitivních vzájemných vztahů s využitím situační hry a řízeného dialogu. Žáci byli vedeni k vzájemnému naslouchání, samostatnému vyjadřování, toleranci k odlišným stanoviskům, měli možnost interpretovat své názory, které byly vyučujícími vhodně usměrňovány.

Přístup vyučujících k žákům byl přátelský, v příjemné pracovní atmosféře se žáci poměrně dobře zapojovali do rozhovoru, otevřeně se vyjadřovali k nastoleným problémům. Učitelé dokázali žáky dostatečně zaujmout jak svou přirozenou autoritou, tak zajímavostí dané problematiky a vhodně volenými otázkami. Především skupinovou prací byly vytvářeny předpoklady k rozvoji komunikace a sociálních vztahů mezi žáky. Pozornost byla věnována sebehodnocení žáků, rezervy byly zaznamenány ve zhodnocení aktivity a míry jejich zapojení do výuky v závěru vyučovacích hodin.

Kvalita výuky je hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Hodnocení kvality vzdělávání

Na základě hospitační činnosti a studia příslušné pedagogické dokumentace je úroveň výuky sledovaných předmětů celkově hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ KVALITY VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI ŠKOLNÍ DRUŽINY

Základní charakteristika školní družiny

- Součástí školy je jedno oddělení školní družiny (dále ŠD).
- Počet vykazovaných žáků (Výkaz o ŠD) je 25, do družiny střídavě dochází 30 žáků.
- Školní družina pracuje pouze v odpoledním provozu, pravidelný prázdninový provoz není zaveden.
- Na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem ŠD stanovila škola rodičům žáků pevný měsíční příspěvek.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Vychovatelka školní družiny, která pracuje na zkrácený úvazek, splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školního zařízení.

Prostorové podmínky družiny jsou optimální. Její činnost probíhá v samostatně herně vybavené převážně starším udržovaným nábytkem. Žáci se aktivně podílejí na estetické výzdobě interiéru školy. Družina je průměrně vybavena učebními pomůckami a stavebnicemi. Jejich fond je doplňován jen omezeně, a to především z prostředků rodičovského sdružení. Stanovený režim dne je vyvážený, zásady bezpečnosti a psychohygieny včetně pitného režimu jsou respektovány. Pobyť venku je do činnosti družiny dostatečně zařazován.

Řízení školní družiny

Plánovaná výchovně-vzdělávací činnost navazuje na vzdělávací programy školy a vychází z konkrétních podmínek školní družiny. Ředitelka školy schválila výchovně-vzdělávací plán ŠD na školní rok, který je podrobně členěn po měsících. Na celoroční projekt navazuje funkčně zpracovaný týdenní program, ve kterém jsou zastoupeny jednotlivé výchovné složky v odpočinkových, zájmových a rekreačních činnostech. Informace uvnitř družiny i vzhledem

k rodičům žáků jsou předávány rychle a úplně.

Provoz školní družiny je vhodně rozvržen, žákům a jejich rodičům vyhovuje. Jeho rozsah byl ředitelkou školy projednán se zřizovatelem. Vnitřní řád vhodně upravuje rámec činnosti družiny. Povinná dokumentace je přehledně a funkčně vedena, drobné nedostatky formálního charakteru byly odstraněny v průběhu inspekce. Zřizovatel dosud nevydal obecně závaznou vyhlášku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů spojených s provozem družiny, rodiče žáků však dobrovolně přispívají pevnou měsíční částkou na nákup školních potřeb (schváleno na rodičovských schůzkách).

V současné době do družiny dochází 30 žáků 1. – 5. ročníku. Kontrolou pedagogické dokumentace bylo zjištěno, že nedochází k překrytí doby pobytu jednotlivých žáků tak, aby bylo v družině více než 25 dětí současně.

Vychovatelka družiny se z provozních důvodů nemůže zúčastňovat jednání pedagogické rady školy, s ostatními pedagogickými pracovníky spolupracuje především při přípravě kulturních vystoupení.

Organizace a průběh výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny, včetně motivace a komunikace

Ve sledovaných výchovně-vzdělávacích činnostech bylo zjištěno dodržování pedagogických zásad. Zvolené metody a formy práce odpovídaly daným podmínkám a složení oddělení, respektovaly požadavky na specifickou pedagogiku volného času. Vychovatelka vytvářela dostatečný prostor pro individuální i skupinovou práci. Sledované činnosti, jejichž organizace umožnila všem aktivní spoluúčasť a seberealizaci, byly pro žáky dostatečně atraktivní a přiměřené jejich věku. Vzdělávací postupy včetně účinné motivace podporovaly rozvoj fantazie, tvořivosti a samostatného verbálního projevu. Prostor herny byl ke všem aktivitám variabilně a tvořivě využíván.

Komunikace mezi vychovatelkou a žáky byla založena na vzájemném respektování a důvěře. Manipulační schopnosti a dovednosti byly rozvíjeny prací s papírem a barvou, textiliemi i konstrukčními stavebnicemi. Motivace ke všem sledovaným činnostem byla dostatečně aktivizující a podnětná, bylo využíváno zpětné vazby. Žáci byli často hodnoceni především pochvalou.

Celkové hodnocení podmínek, kvality řízení a organizace výchovně-vzdělávací činnosti školní družiny

Všechny činnosti školní družiny jsou prováděny plánovitě a mají nadprůměrnou úroveň. Personální zajištění chodu družiny je vynikající, materiální podmínky jsou průměrné. Prostředí věkově smíšeného oddělení pozitivně ovlivňuje účinnost motivace žáků i způsob jejich hodnocení. Komunikativní dovednosti žáků mají vynikající úroveň.

Činnost školní družiny je nadprůměrná.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Časově neohraničená koncepce rozvoje školy postrádající analýzu současného stavu se v obecné rovině zabývá problematikou vzdělávacího programu školy, pracovního prostředí, mimoškolní a zájmové činnosti žáků a spolupráce školy s veřejností. Prioritním úkolem je

vybavení školy výpočetní technikou. Koncepce rozvoje školy nebyla projednána s pracovníky ani se zřizovatelem. Střednědobé a krátkodobé plány navazují na koncepci pouze částečně. Roční plán práce je koncipován jako přehled konkrétních úkolů a akcí se stanovením termínů a zodpovědnosti za jejich splnění. V závěru jsou stanoveny koncepční úkoly rozvoje školy v hospodářské oblasti. Funkční týdenní plány vyhovují provozu školy.

Přehledně zpracovaný plán práce metodického sdružení ZŠ Pňovice jako spádové školy a obou neúplných škol jejího obvodu je zaměřen především na koordinaci plánování výuky, nákupu učebnic, výuky cizích jazyků a na přípravu a realizaci společných akcí. V plánu je kladen důraz na předávání informací o přecházejících žácích. Rámcově je zpracován plán spolupráce mezi mateřskou a základní školou s prioritami vzájemného poznávání dětí a uskutečňování společných akcí. Plánování obsahu učiva je prováděno individuálně formou časových tematických plánů jednotlivých učitelů. Nedostatky byly zjištěny v rozvržení učební látky stanovené učebními osnovami českého jazyka ve 3. – 5. ročníku. Nebyly tak dodrženy učební osnovy deklarovaných vzdělávacích programů Obecná škola a Základní škola. Učitelé 2. stupně plánují svou výchovně-vzdělávací činnost po vzájemné dohodě a po konzultacích s ředitelkou školy.

Výuka probíhá podle zvolených vzdělávacích programů, učební plány jsou plněny. Nabídka volitelných a nepovinných předmětů vychází z materiálních a personálních podmínek školy. Žákům 7. až 9. ročníku jsou určeny volitelné předměty seminář z literatury, konverzace v anglickém jazyce, konverzace v německém jazyce, praktikum z matematiky a technické kreslení. Pro žáky 2. až 9. ročníku je zaveden nepovinný předmět náboženství. Individuální schopnosti, zájmy a talent mohou žáci rozvíjet v pěti zájmových útvarech.

Do plánování výchovně-vzdělávací činnosti škola zahrнула i péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Další vzdělávání pedagogických pracovníků není plánováno, ředitelka vychází z aktuálních potřeb školy.

Plánování vychází z podmínek školy a vytváří předpoklady pro její řádnou činnost. Nedostatky jsou v ucelenosti systému plánování. Celkově je plánování hodnoceno jako průměrné.

Organizování

Jediným vedoucím pracovníkem je ředitelka školy, její zástupce nebyl vzhledem k nízkému počtu tříd jmenován. Pracovní náplně a kompetence pracovníků jsou jednoznačně stanoveny v organizačním řádu a vnitřním řádu školy, některé údaje nebyly aktualizovány.

Na řízení, organizování a krátkodobém plánování se aktivně podílí rozšířené vedení tvořené ředitelkou, výchovnou poradkyní a jedním učitelem z prvního a druhého stupně. Provozní porady, na kterých jsou většinou řešeny organizační záležitosti, probíhají zpravidla jedenkrát měsíčně. O výsledcích jednání jsou pořizovány stručné, ale konkrétní zápisy.

Poradním orgánem je pedagogická rada (PR) a metodické sdružení (MS) prvního stupně. Zápisy z pravidelných jednání PR obsahují zejména přehledné statistické údaje o výsledcích vzdělávání a výchovy, postrádají však konkrétní závěry, případně opatření k odstranění nedostatků. Operativně jsou svolávány mimořádné porady k řešení výchovných problémů. Činnost metodického sdružení je mimo plánování zaměřena také na oblast materiálně-technického vybavení, řeší otázky organizační, částečně výukové a metodické. Pozitivem je úzká spolupráce s učiteli ze spádových škol. Předmětové komise nejsou vzhledem k malému počtu pracovníků ustaveny. Učitelé 2. stupně spolu komunikují neformálně, rezervy jsou v metodické spolupráci učitelů vyučujících stejný předmět i mezi učiteli 1. a 2. stupně. Povinná dokumentace je vedena, na formální nedostatky byla ředitelka upozorněna.

Informační systém umožňuje rychlý přenos informací k žákům i učitelům, prioritní je osobní jednání. Rodiče získávají potřebné informace prostřednictvím žakovských knížek, deníčků a dalších písemných sdělení nebo při konzultacích a třídních schůzkách. Pozitivně ČŠI hodnotí individuální schůzky ředitelky s rodiči žáků každé třídy v průběhu září a října s cílem předat jim základní informace a zároveň získat podněty a připomínky k práci školy. Dostatek informací poskytují výroční zprávy o činnosti a hospodaření školy.

Skladba rozvrhu hodin převážně respektuje obecné didaktické i psychohygienické zásady. Organizace vyučování však není v souladu s platnou právní normou. Není dodržena délka přestávky mezi 1. a 2., 5. a 6., 7. a 8. vyučovací hodinou a délka přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Aktuální stav zdůvodnila ředitelka tím, že do školy dojíždějí žáci z několika obcí a autobusové spoje nebylo možné plně přizpůsobit požadavkům školy.

Řízení školy z hlediska organizačního uspořádání a informačních systémů má průměrnou úroveň.

Vedení a motivování pracovníků

Hlavními nástroji, které vedení školy používá při řízení, jsou pravidelné porady a pracovní pohovory. Řídicí systém je také založen na delegování odpovědnosti a pravomoci za svěřenou oblast nebo úkoly. Krátkodobé plány mají podobu týdenních rozpisů a jednoznačně určují úkoly a odpovědnost za jejich realizaci. Vzhledem k velikosti školy a počtu zaměstnanců převažuje operativní řízení. Nástroje plánování a kontroly jako prostředku vedení pracovníků nejsou využity v dostatečné míře.

Všichni pedagogičtí pracovníci mají vytvořeny podmínky pro uplatňování iniciativy v oblasti výuky i v organizování mimoškolních aktivit. Škola organizuje velké množství kulturně společenských a sportovních akcí, kterými se vhodně prezentuje na veřejnosti a přispívá k využití volného času žáků. Učitelé se aktivně podílí na zlepšování prostředí školy.

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti pro daný typ školy. Snižující se počet žáků způsobuje, že učitelé s kvalifikací pro 6. - 9. ročník základní školy vyučují i ve 2., 4. a 5. ročníku.

Pedagogové jsou průběžně informováni o nabídkách dalšího vzdělávání a podle svého zájmu i finančních možností školy se zúčastňují zejména různých metodických seminářů, jazykových kurzů a školení pro obsluhu počítačové techniky. Někteří učitelé pracují v rámci metodické sekce okresu Olomouc.

Hodnocení zaměstnanců je prováděno pravidelně v souvislosti s přiznáváním nenárokových složek platu. Vnitřní platový předpis má ředitelka školy zpracován. Kritéria pro přidělení nenárokových složek platu byla pro školní rok stanovena v souladu s aktuálními potřebami školy. Prioritou je zájmová činnost žáků. Systém pravidelného sebehodnocení není zaveden, škola využívá některé dílčí ukazatele.

Vedení a motivování pracovníků vychází z podmínek a potřeb školy. Jeho úroveň je celkově velmi dobrá.

Kontrolní mechanismy

Rámcový plán kontrolní činnosti zahrnuje celou organizační strukturu školy včetně hospodaření. V kontrolním systému, který vychází ze specifických podmínek školy, ředitelka preferuje osobní jednání s pracovníky a neprodlené odstraňování zjištěných nedostatků.

O výsledcích provedených kontrol s výjimkou hospitační činnosti nejsou pořizovány záznamy. Rezervy jsou v kontrole plánování učiva (viz str. 3 - 4). Ředitelka pravidelně kontroluje vedení

povinné dokumentace třídních učitelů, osobně se účastní jednání metodického sdružení, závažné výchovné a vzdělávací problémy žáků konzultuje s výchovnou poradkyní. Hospitační činnost ředitelky školy je sporadická. Záznamy z hospitací jsou věcné, obsahují závěry a doporučení k odstranění nedostatků. Detailní kontrola výsledků vzdělávání je prováděna pomocí počítačového programu. Sledována je klasifikace všech žáků a tříd ve všech vyučovacích předmětech. Analýza výsledků je prováděna částečně.

Třídní učitelé důsledně sledují absenci žáků. Výsledky vzdělávání jsou zjišťovány prostřednictvím pololetních písemných prací, termíny jsou stanoveny tak, aby nedocházelo k přetěžování žáků v jednom dni. Systematická analýza jejich výsledků však není prováděna.

Kontrolní mechanismy jsou funkční jen částečně, mají průměrnou úroveň.

Hodnocení kvality řízení

Česká školní inspekce hodnotí kvalitu řízení jako průměrnou.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

ČŠI se zaměřila na úroveň péče, kterou škola poskytuje žákům se specifickými vývojovými poruchami učení (dále SVPU). Hodnocení bylo provedeno na základě rozhovoru s učitelí, výchovnou poradkyní, kontroly vedené dokumentace, žákovských sešitů a přímé účasti ve vyučovacích hodinách.

Zjištění:

- Učitelé jsou informováni o individuálním přístupu k žákům s SVPU a dané problematice. Jejich metodické vedení zajišťuje výchovná poradkyně. Evidence těchto žáků včetně podkladové dokumentace je vedena řádně a přehledně.
- Většina vyučujících uplatňuje specifický přístup k žákům a respektuje obecná doporučení pro zadávání a hodnocení písemných prací žáků s SVPU (psaní diktátů a cvičení po předchozí přípravě, respektování pomalejšího tempa, omezování písemných prací a preferování ústní formy prověřování znalostí žáků, diferencování úkolů apod.). Žáci jsou zohledňováni při klasifikaci.
- Speciální nápravné cvičení je personálně zabezpečeno odborně připravenou vyučující, specializační kurz též absolvovala další učitelka. Reedukace v době mimo vyučování však není realizována v potřebném rozsahu. Nejsou do ní zařazeni všichni žáci zejména 1. stupně, u nichž byla diagnostikována SVPU, případně výukové problémy a obtíže na této bázi. Vybavení pomůckami a soubory nápravných cvičení je vzhledem k realizovanému rozsahu reedukační péče dostačující. K dispozici jsou i počítačové výukové programy.
- Ve smyslu Metodického pokynu k integraci dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do škol a školských zařízení čj. 16 138/98-24 vykazuje škola v tomto školním roce celkem tři integrované žáky. Ve všech případech je integrace podložena platnými odbornými posudky pedagogicko-psychologické poradny, pro vykazované žáky byly vypracovány individuální vzdělávací programy. Obsahují základní údaje o žákovi, způsob

jeho hodnocení a stručně formulované doporučení odborného pracoviště k postupu vyučujících. U žáků zařazených do reedukace je v těchto plánech stanovena konkrétní náplň cvičení, včetně využívaných pomůcek. Podíl zákonných zástupců, např. na domácí přípravě žáků, tyto plány nestanovují, zákonným zástupcům jsou většinou předkládány jako školou vypracované materiály pouze k podpisu.

Kvalita péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je celkově hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Vyhodnocení dotazníků rodičů

Většina rodičů hodnotí výchovně-vzdělávací činnost školy pozitivně. Vyslovují spokojenost s přístupem pedagogů k žákům a s bohatou nabídkou zájmových aktivit. Část rodičů hodnotí kriticky materiální podmínky pro výuku, zejména zastaralost ve vybavení školy nábytkem a učebními pomůckami.

Personální zabezpečení výuky všech vyučovacích předmětů včetně předmětů sledovaných v průběhu inspekce

Kontrolou personální dokumentace a jejím porovnáním s rozvrhem hodin bylo zjištěno, že šest učitelů 2. stupně plní část své vyučovací povinnosti na 1. stupni. Tato skutečnost je v rozporu s právní normou stanovující požadavky odborné a pedagogické způsobilosti.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- podkladová inspekční dokumentace a dotazník ředitele před inspekcí
- dotazníky pro rodiče žáků II., VI. a VIII. třídy
- učební dokumenty vzdělávacích programů Obecná škola čj. 12 035/97-20 a Základní škola čj. 16 847/96-2
- povinná dokumentace školy dle § 38 a) zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních a středních škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů: Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 201-02-02 ze dne 4. 12. 1998, třídní knihy a třídní výkazy všech tříd, výběr katalogových listů, školní řád, rozvrh hodin, záznamy z jednání pedagogické rady, protokoly o konání komisionálních zkoušek, kniha úrazů, personální dokumentace všech pedagogických pracovníků, osobní dokumentace integrovaných žáků se zdravotním postižením, protokol o kontrole hospodaření ze dne 11. 12. 2000, třídní knihy 1. stupně školního roku 1999/2000
- koncepce rozvoje školy
- roční plán, týdenní plány
- plán práce metodického sdružení
- plán kontrol
- plán spolupráce MŠ a ZŠ Pňovice
- časové tematické plány všech sledovaných předmětů
- záznamy z jednání vedení školy a z provozních porad
- záznamy z hospitací
- výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000

- výroční zpráva o hospodaření za rok 1999
- kritéria pro stanovování nenárokových složek platu
- dokumentace vedená výchovnou poradkyní vztahující se k problematice žáků se speciálními vzdělávacími potřebami pro školní rok 2000/2001
- individuální vzdělávací plány vykázaných integrovaných žáků pro školní rok 2000/2001
- přehledy o reedukační činnosti v době mimo vyučování
- laboratorní práce z fyziky 7. - 9. ročníku a vybrané laboratorní práce z přírodopisu školního roku 2000/2001
- vybrané sešity žáků, žákovské knížky a deníčky
- namátkově vybrané písemné práce žáků z českého jazyka, pololetní písemné práce z matematiky VI. a VIII. třídy
- inventární seznamy sbírek všech předmětů
- protokol o kontrole hospodaření ze dne 11. 12. 2000
- další dokumentace ředitele školy

ZÁVĚR

- *Výuka probíhá podle schválených vzdělávacích programů. V tematickém rozvržení učiva a v plnění učebních osnov předmětů český jazyk a matematika 1. stupně byly zjištěny nedostatky. Na 2. stupni jsou osnovy sledovaných předmětů plněny.*
- *Všichni pedagogičtí pracovníci mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost pro daný typ školy. Snižující se počet žáků způsobuje, že učitelé s kvalifikací pro 6. - 9. ročník základní školy vyučují i ve 2., 4. a 5. ročníku.*
- *Materiální podmínky školy umožňují plnit zvolený vzdělávací program. Vybavení školy je poměrně zastaralé a opotřebované. K nákupu a obnově názorných učebních pomůcek a školního nábytku dochází postupně, v posledních letech pouze v omezené míře. Velkou investicí byla rekonstrukce sociálního zařízení, škola se soustředila na vybudování počítačové učebny. Nedostatečné je zázemí pro uložení učebních pomůcek většiny předmětů.*
- *Psychohygienické zásady výuky byly respektovány, pozitivně je hodnocena různorodost činností a adekvátnost používaných vyučovacích metod. Nedostatky byly zjištěny v organizaci vyučovacího dne - není dodržena délka některých přestávek.*
- *Kvalita výuky ve sledovaných předmětech je velmi dobrá. Většina vyučujících používá efektivní metody práce, které vedou žáky k aktivní účasti na výuce a přispívají k rozvoji jejich komunikativních dovedností. Motivující hodnocení žáků bylo v průběhu inspekce pozorováno především na 1. stupni.*
- *Výchovně-vzdělávací činnost školy vhodně doplňuje velmi dobrá práce školní družiny.*
- *Kvalita řízení školy je průměrná, pozitiva a negativa jsou v rovnováze v oblasti plánování, organizování i kontrolním systému. Pozitiva převažují ve vedení*

a motivování pracovníků, většina učitelů uplatňuje svou tvořivost nejen ve výuce, ale i v mimoškolních aktivitách. Nabídka zájmové činnosti je vzhledem k velikosti školy velmi dobrá.

Efektivita čerpání finančních prostředků ze státního rozpočtu byla posuzována v roce 2000 kontrolním oddělením Školského úřadu v Olomouci. V průběhu kontroly nebyly zjištěny nedostatky.

Kvalitu vzdělávání ve sledovaných předmětech a úroveň výchovně-vzdělávací činnosti ve školní družině hodnotí ČŠI jako velmi dobré. V řízení školy byla zjištěná pozitiva a negativa téměř v rovnováze.

Celkově je škola hodnocena jako spíše nadprůměrná.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	RNDr. Ladislav Pluskal	L. Pluskal v. r.
Členové týmu	Mgr. Blahoslav Melhuba	Blahoslav Melhuba v. r.
	Mgr. Vít Široký	Vít Široký v. r.
	Mgr. Lenka Zedková	Lenka Zedková v.r.

V Olomouci dne 30. března 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2. dubna 2001

Razítko

Ředitelka školy

Podpis

Mgr. Jana Krejčí

Jana Krejčí v. r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacního protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Okresní úřad, referát školství, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc	2001-05-03	Mazačová v. r.

Zřizovatel: Obec Pňovice, 783 12 Pňovice 187	2001-05-03	132 233/01
---	------------	------------

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
---	---	připomínky nebyly zaslány